

Na podlagi 60. e člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-K), 38. člena Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Deskle (Uradne objave Primorske novice, št. 4/1997 in spremembe) in Vzgojnega načrta Osnovne šole Deskle je na predlog ravnatelja, po predhodno pridobljenem mnenju učiteljskega zbora in Sveta staršev Osnovne šole Deskle, Svet zavoda Osnovne šole Deskle dne 29. 9. 2022 sprejel naslednja

## **PRAVILA ŠOLSKEGA REDA OSNOVNE ŠOLE DESKLE**

### **UVOD**

Pravila šolskega reda Osnovne šole Deskle (v nadaljevanju Pravila) so namenjena učencem, učiteljem in drugim delavcem šole, da bi se v Osnovni šoli Deskle počutili prijetno in varno.

S Pravili so določena pravila življenja in vedenja na šoli. Pravila se objavijo na spletni strani šole. Obvezujoča so za vse, ki se nahajajo v prostorih šole, v okolici šole in na drugih lokacijah, kjer šola izvaja VI proces.

Zakon o osnovni šoli v 60. e členu določa, da se v pravilih šolskega reda natančneje opredeli:

- dolžnosti in odgovornosti učencev,
- načine zagotavljanja varnosti,
- pravila obnašanja in ravnanja,
- vzgojne ukrepe za posamezne kršitve pravil,
- organiziranost učencev,
- opravičevanje odsotnosti in
- sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev.

Pravila šolskega reda se pripravijo na podlagi vzgojnega načrta šole. Pri pripravi pravil šolskega reda sodelujejo strokovni delavci šole, učenci in starši.

### **1. DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI UČENCEV**

Dolžnosti in odgovornosti učencev so, da:

- spoštujejo splošni bonton obnašanja in javno veljavna pravila,
- spoštujejo pravila šolskega reda, hišni red, sprejete dogovore in opozorila delavcev šole,
- spoštujejo pravice drugih učencev in delavcev šole,

- imajo spoštljiv in strpen odnos do vseh oblik drugačnosti (individualnost, narodnost, etična pripadnost, vera, rasa, spol, jezik, invalidnost, posebne potrebe ali kakršnakoli drugo osebna okoliščina),
- redno in točno obiskujejo pouk in druge vzgojno-izobraževalne delavnosti,
- izpolnjujejo svoje učne in druge šolske obveznosti,
- v šoli in izven šole skrbijo za lastno varnost ter ne ogrožajo zdravja, varnosti ter osebne integritete drugih učencev in delavcev šole,
- varujejo in odgovorno ravnaajo s premoženjem šole, z lastnino učencev in delavcev šole,
- varno in v skladu z dogovori na šoli uporabljajo šolsko informacijsko-komunikacijsko tehnologijo,
- učencev in delavcev šole ne ovirajo in ne motijo pri delu,
- odgovorno opravljajo dogovorjene in dodeljene naloge in
- dosledno upoštevajo navodila učiteljev in delavcev šole.

## **2. NAČINI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI**

Zagotavljanje varnosti v šoli je dolžnost vseh učencev in delavcev šole.

Varnost v šoli se zagotavlja predvsem na naslednje načine:

- Šola upošteva pravila za zagotavljanje varnosti pri pouku in drugih šolskih dejavnostih (dnevi dejavnosti, ekskurzije, šole v naravi) v skladu z veljavnimi normativi in standardi.
- Učenci so pred vsakim odhodom na dejavnost izven šolskih prostorov opozorjeni na primerno obnašanje in pravila obnašanja v prometu.
- Učitelji in učenci opravljajo varstva in dežurstva po rasporedu.
- Pri prepoznavanju in preprečevanju nasilja sodelujejo vsi učenci in zaposleni. Šola po potrebi sodeluje s policijo, centrom za socialno delo in zdravstvenim domom.
- V šolskih prostorih in šolskem okolišu ter pri izvajanju vzgojno-izobraževalnega procesa je prepovedano posedovanje in uporaba tobaka, alkohola, energijskih napitkov in prepovedanih substanc ter pirotehničnih sredstev.
- V šolo je prepovedano prinašanje drugih nevarnih predmetov (ostri predmeti, verige, okovane zapestnice ...) ali snovi, ki lahko ogrožajo zdravje in varnost učencev in delavcev šole.
- Za učence, ki v šolo prihajajo ali odhajajo s šolskim prevozom, je zagotovljeno varstvo.
- Kadar učenec ogroža svojo varnost ali varnost drugih, povečamo nadzor nad njim oz. ga umaknemo iz prostora.
- Učenci in delavci šole se izobražujejo iz prve pomoči in varstva pred nesrečami.
- Učenci in delavci šole so seznanjeni s požarnim redom in sodelujejo na vsakoletni vaji evakuacije.

- Na šoli so določene varne točke, kamor se učenec vedno lahko zateče in dobi pomoč (svetovalna služba, tajništvo).
- Izvajamo preventivne dejavnosti in vzgojo v cestnem prometu.

### **3. PRAVILA OBNAŠANJA IN RAVNANJA**

- Medosebni odnosi na šoli med vsemi udeleženci – zaposlenimi, učenci, starši in drugimi obiskovalci – so vljudni, spoštljivi in strpni.
- V času vzgojno-izobraževalnega procesa šole ni dovoljena uporaba telefonov in drugih elektronskih naprav brez dovoljenja učitelja.
- V šoli, šolski okolici, na dnevnih dejavnosti in drugih aktivnostih v šoli ni dovoljeno snemanje, fotografiranje in objavljanje sošolcev in delavcev šole brez njihovega soglasja.
- V medsebojnih odnosih upoštevamo splošni bonton obnašanja in javno veljavna pravila (pozdrav, zahvala, pomoč šibkejšim, spoštovanje drugačnosti, prijazna in nenasilna komunikacija, obvladljivo izražanje čustev ...).
- Prepovedano je ponarejanje, goljufanje, nadlegovanje, izsiljevanje, trpinčenje, nagovarjanje k neprimernemu ravnanju ali kakršnakoli druga oblika nasilja.
- Učenci so v morebitnih kritičnih situacijah dolžni zaščititi sebe in vse vpletene ter s situacijo takoj seznaniti strokovne delavce šole.
- Odrasli (strokovni delavci šole in starši) smo dolžni prisluhniti otrokovim težavam, poiskati in zbrati vse informacije ter ustrezno ukrepati. Šola in starši smo dolžni zasledovati skupni cilj v korist otroka.
- Zaradi varnosti in odgovornosti šole učenci v času pouka ne zapuščajo šolskih prostorov. V primeru izrednega odhoda od pouka ali iz OPB odidejo v spremstvu staršev ali z njihovim dovoljenjem. V primeru zdravstvenih težav učenca obvesti starše tajnica.
- Učenci po pouku/kosilu odidejo domov, razen učencev v OPB. Učenci vozači se po pouku/kosilu javijo dežurnemu učitelju in na dogovorjenem mestu počakajo na odhod.
- Učenci, ki obiskujejo interesne dejavnosti pod vodstvom mentorja, ki ni zaposlen na šoli, lahko vstopijo v šolo 10 min pred začetkom dejavnosti pod vodstvom mentorja.
- V telovadnici se smejo učenci zadrževati le, če imajo uro športa ali drugo športno dejavnost pod vodstvom mentorja.
- Pri jedi se učenec obnaša kulturno: govori tiho, ne ovira drugih pri jedi, pobere hrano, ki mu pade na tla in po končanem obedu za seboj pospravi. Hrane in pijače se ne odnaša iz jedilnice.

- Učenec lahko v šolskem letu brez posledic kodirni ključek pozabi največ trikrat. Ko otrok četrtoč pozabi ključek, h kosilu ne more pristopiti.

#### **4. VZGOJNI UKREPI ZA POSAMEZNE KRŠITVE PRAVIL**

Za kršitev se šteje vsako ravnanje ali dejanje učenca, ki je v nasprotju s temi Pravili, ostalimi akti šole ali veljavno zakonodajo. Z vzgojnimi ukrepi ni mogoče omejiti pravic učencev, ki jih določajo 5. do 13. člen in 50. do 57. člen Zakona o osnovni šoli.

Vzgojni ukrepi so namenjeni zaščiti pravic, vzdrževanju pravil in dogovorov ter upoštevanju obveznosti in učencu dajo možnost, da škodo popravi.

Ob kršitvah dogovorjenih dolžnosti in obveznosti strokovni delavci upoštevajo postopnost, razen v primerih, ko gre za zelo hude kršitve (npr.: fizično nasilje, kraja, načrtno uničevanje lastnine ipd.).

Postopnost običajno poteka po naslednjih korakih:

1. opozorilo
2. pogovor z učiteljem
3. pogovor z razrednikom
4. timski pogovor pri svetovalni delavki ter seznanitev s konkretnimi posledicami kršitve
5. timski pogovor pri ravnatelju ter seznanitev s konkretnimi posledicami kršitve
6. nadaljevanje postopka vzgojnega ukrepanja v skladu z Zakonom o osnovni šoli

V primerih, ko učenec, ki krši pravila, ne izkoristi priložnosti, ki mu jih nudijo strokovni delavci v procesu privajanja in sprejemanja dogovorjenih pravil, se po strokovni presoji lahko uporabijo še drugi vzgojni ukrepi:

- Strokovni delavec lahko učenca, ki s svojim vedenjem krati pravico drugih do nemotenega učnega procesa, po neupoštevanih opozorilih začasno odstrani od pouka in ga umakne v drug prostor, kjer učenec opravlja delo pod nadzorom drugega strokovnega delavca.
- Razrednik ali učitelj v oddelku, svetovalna delavka ali ravnatelj lahko zadržijo učenca tudi po pouku. Strokovni delavec takoj obvesti starše o zadržanju in razlogih zanj.
- V primeru kršitev šola lahko v soglasju s starši učencu odredi začasno šolanje na daljavo.
- Ko učenec v podaljšanem bivanju kljub predhodnim opozorilom, pogovorom in dogovorom z učiteljem in starši nadaljuje s kršitvami Pravil ali ogroža svojo varnost in varnost drugih učencev, je lahko premeščen v drug oddelek ali izključen iz podaljšanega bivanja. Ukrep izreka oddelčni učiteljski zbor.

- Za učenca, ki pogosto ogroža varnost, ne upošteva navodil in zato šola ne more prevzeti odgovornosti za varnost in izvedbo pedagoškega procesa izven prostorov šole (dnevi dejavnosti, šola v naravi ...), šola organizira nadomestni vzgojno-izobraževalni program v šoli. O tej možnosti razrednik že ob kršitvah seznanja učenca in starše.
- Učencu, ki pri pouku uporablja mobilni telefon ali druge elektronske naprave za nedovoljene namene (npr.: telefoniranje, uporaba podatkov s spleta pri ocenjevanju, nedovoljeno snemanje in objava na spletu ipd.), se le-ta odvzame in izroči ravnatelju. Strokovni delavec, ki je napravo zasegel, o tem isti dan obvesti starše. Telefon ali drugo elektronsko napravo ravnatelj hrani v kovinski omari. Zasežene predmete prevzamejo starši.
- Učencu se odvzame predmet, s katerim učenec ogroža varnost oz. onemogoča nemoten pouk (elektronskih in telekomunikacijskih naprav, nevarnih predmetov, poživil itd.). Strokovni delavec, ki je predmet odzvel, ga izroči ravnatelju in obvesti starše. Zasežene predmete prevzamejo starši.
- Ukinitve pridobljenih statusov, ugodnosti, ki jih šola nudi učencem izven predpisanih dejavnosti in standardov (v skladu z 51. členom ZOsn).
- Začasen ali trajen odvzem funkcij v okviru oddelčne skupnosti.
- Prepoved zastopanja šole na tekmovanjih, nastopih, prireditvah ali razstavah.
- Začasna ali trajna prepoved obiska interesne dejavnosti.
- Škodo, ki jo učenec povzroči namerno, mora poravnati sam oz. njegovi starši (popravilo, plačilo). Če sošolci prikrivajo storilca, so sokrivi in nosijo posledice skupaj z njim.
- Učencu, ki krši Pravila, se lahko dodeli opravljanje javnih del v šolskem okolju, ki so smiselno povezana s kršitvijo (npr. dela v jedilnici, čiščenje in urejanje okolice šole, pospravljanje učilnic po končanem pouku ...).
- Šola lahko po 60. f členu Zakona o osnovni šoli izreče učencu vzgojni opomin.
- Hujšo kršitev, ki s temi Pravili ni opredeljena, rešuje tričlanska komisija, ki ugotovi težo kršitve in se opredeli za enega izmed ukrepov v skladu s temi Pravili, pri čemer upošteva osebne in druge okoliščine v konkretni zadevi. Tričlansko komisijo skliče ravnatelj za vsak primer posebej.

## ŠOLSKA RESTITUCIJA

Restitucija je metoda poravnave povzročene škode. Pri tem ne gre samo za materialno škodo, čeprav tudi ta ni izvzeta, pač pa v večji meri za škodo, ki jo učenci povzročijo na etičnem, socialnem in psihološkem področju. Pri restituciji naj bo poravnava smiselno povezana s povzročeno etično, psihološko, socialno ali materialno škodo.

Restitucija je predvsem samostojen ukrep, ki mu lahko, a ne nujno, sledi vzgojni ukrep. Restitucija (povračilo škode) učencu omogoča, da se zave lastnega neprimerne vedenja ali napake ter se sam odloči, kako bo to popravil in odpravil. V nasprotju z izrekom vzgojnega ukrepa poudarja pozitivno reševanje problemov.

Temeljna načela restitucije so:

- Poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo.
- Zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil.
- Oškodovanec jo sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode.
- Spodbuja pozitivno vedenje ter poudarja vrednote.
- Ni kaznovalca, učenec ustvarjalno rešuje problem.

Ukrepi, ki učencu pomagajo spoznavati obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti:

- priprava govorne vaje na določeno temo,
- priprava pisnega poročila o kršitvi,
- pogovor o kršitvi v razredu, pri uri oddelčne skupnosti, izpostavitve problematike v razredu,
- opravičilo učenca (lahko javno), ki je s svojim vedenjem prizadel drugega.

## ŠOLSKA MEDIACIJA

Mediacija je postopek, v katerem se osebe, ki imajo problem ali konflikt, ob pomoči tretje osebe, posrednika oziroma mediatorja, pogovorijo in ugotovijo, kje so točke njihovega spora, izrazijo svoja mnenja, ideje, težave in čustva, izmenjajo stališča ter poskušajo najti rešitev, s katero bodo vsi zadovoljni. V mediaciji prevzamejo udeleženci odgovornost za rešitev nastalega konflikta. Mediacija pomaga pri vzpostavljanju odnosov medsebojnega zaupanja in spoštovanja. Mediator, posrednik v sporu, je lahko vrstnik ali odrasla oseba. Prevzema le vlogo mediatorja in ne posega v samo reševanje problema, čeprav modro ponudi potrebno pomoč. Mediacija izboljšuje splošno socialno klimo v šoli, povečuje občutek zaupanja in pripadnosti, prijateljstva in obvladovanja konfliktnih situacij. Šola postane bolj varen in ustvarjalen kraj. Mediacija povečuje spretnosti učencev pri izgradnji dobrih medsebojnih odnosov ter pomaga ponotranjiti pomembne družbene vrednote.

Šolski mediator je svetovalna delavka.

Vzgojne postopke, ukrepe in kazni strokovni delavci izrekajo in izvajajo po strokovni presoji in na osnovi Zakona o osnovni šoli in Pravil šolskega reda Osnovne šole Deskle.

## 5. ORGANIZIRANOST UČENCEV

### ODDELČNA SKUPNOST

V osnovni šoli se učenci organizirajo v oddelčne skupnosti. Oddelčna skupnost je temeljna oblika organiziranosti učencev enega oddelka.

Učenci pri razrednih urah skupaj z razrednikom obravnavajo vprašanja iz življenja in dela svojega razreda ter oblikujejo predloge in pobude za boljše delo in razreševanje problemov, in sicer:

- obravnavajo učni uspeh v razredu,
- organizirajo pomoč sošolcem v različnih težavah,
- obravnavajo kršitve in predlagajo načine ukrepanja ter preventivnega delovanja,
- dajejo pobude v zvezi s poukom, programom dnevov dejavnosti; ekskurzij, šolskih prireditev in interesnih dejavnosti,
- oblikujejo predloge za pohvale, priznanja in nagrade učencev v oddelčni skupnosti ter predloge utemeljijo,
- predlagajo in sodelujejo pri organizaciji akcij in prireditev,
- opravljajo druge naloge, za katere se dogovorijo.

### SKUPNOST UČENCEV ŠOLE

Učenci oddelčne skupnosti volijo v skupnost učencev šole po dva predstavnika oddelka. Volitve so tajne. Skupnost učencev ima mentorja, ki ga ravnatelj imenuje izmed strokovnih delavcev šole. Predstavniki oddelčnih skupnosti predstavljajo interese oddelkov.

Skupnost učencev opravlja naslednje naloge:

- zbira in predstavlja predloge predstavnikov oddelčnih skupnosti,
- načrtuje in organizira skupne akcije (zbiralne, solidarnostne ...),
- predlaga izboljšave bivalnega okolja in sodeluje pri uresničitvi idej,
- se pripravlja na otroški parlament.

Skupnost učencev šole ima mentorja, ki ga imenuje ravnatelj izmed strokovnih delavcev šole. Mentorja lahko predlagajo tudi predstavniki oddelčnih skupnosti. Mentor šolske skupnosti posreduje zbrane predloge predstavnikov ravnatelju.

## 6. OPRAVIČEVANJE ODSOTNOSTI

Starši morajo ob vsakem izostanku učenca šoli sporočiti vzrok izostanka. Če starši vzroka ne sporočijo v petih delovnih dneh od prvega dne izostanka dalje, jih šola obvesti o odsotnosti učenca in jih pozove, da jo pojasnijo.

Učenec lahko izostane od pouka, ne da bi starši sporočili vzrok, če njegov izostanek razredniku vnaprej napovejo vsaj 3 delovne dni pred odsotnostjo. Ta izostanek lahko strnjeno ali v več delih traja največ pet dni v letu.

Ravnatelj lahko na podlagi obrazložene prošnje staršev iz opravičljivih razlogov dovoli učencu daljši izostanek od pouka.

Posamezni učenec je lahko iz zdravstvenih razlogov oproščen sodelovanja pri določenih urah pouka in drugih dejavnostih šole.

Učenec, ki je oproščen sodelovanja pri posamezni uri pouka, mora tej uri prisostvovati.

V primeru zdravstvenih težav morajo starši učenca predložiti razredniku mnenje in navodilo zdravstvene službe. Razrednik o tem takoj obvesti učitelje in druge delavce, ki izvajajo pouk ali druge dejavnosti.

Učenec lahko zapusti šolo v času pouka samo v primeru, da starši predhodno pisno najavijo njegovo odsotnost ali če učenec zboli med poukom. V tem primeru ga starši pridejo iskat v šolo oz. odločijo, na kakšen način bo otrok prišel domov.

Če je učenec odsoten od posamezne ure, učitelj odsotnost zabeleži v dnevnik. Razrednik je dolžan sproti pregledovati izostanke učencev in ustrezno ukrepati.

Za neopravičen izostanek se šteje odsotnost učenca pri pouku in dejavnostih obveznega programa, ki ni bila napovedana oziroma za katero starši niso predložili opravičila.

Če učenec zamudi začetek šolske ure, ga učitelj opozori in zamude vpiše v dnevnik. V primeru, da učenec 3-krat zamudi uro, razrednik vpiše neopravičeno uro. Ob tretji neopravičeni uri zaradi zamujanja se učencu izreče vzgojni ukrep.

Neopravičeni izostanki so občasni, če učenec izostaja le pri urah pouka posameznih predmetov, ali strnjeni, če izostanek traja več ur ali šolskih dni zaporedoma. Za občasne neopravičene izostanke nad 12 ur oz. strnjene neopravičene izostanke nad 18 ur lahko učenec prejme vzgojni ukrep.

V primeru nejasnih vzrokov izostanka razrednik ali drug učitelj kontaktira starše.

V izjemnih primerih in po preučitvi vseh okoliščin ravnatelj v sodelovanju z razrednikom in svetovalno službo odloči, da se izostanek učenca ne bo obravnaval kot neopravičeni, če oceni, da je vzrok izostanka take narave, da učenec potrebuje pomoč oziroma svetovanje.



## 7. SODELOVANJE PRI ZAGOTAVLJANJU ZDRAVSTVENEGA VARSTVA

Šola pri izvajanju zdravstvenega varstva sodeluje z Zdravstvenim domom Nova Gorica, in sicer:

- pri rednih sistematskih zdravstvenih pregledih v času šolanja,
- pri rednih cepljenjih,
- pri preventivni zdravstveni vzgoji.

Šola sodeluje s starši tako, da jih obvešča o nalezljivih boleznih in o pojavu uši ter ob tem izda tudi ustrezna navodila, o zdravstvenih pregledih in cepljenjih učencev ter o zdravstvenih težavah ali poškodbah v času bivanja v šoli.

Šola osvešča učence o škodljivosti in posledicah kajenja, o pitju alkoholnih pijač, uživanju drog, spolnem nadlegovanju in nasilju. Osvešča jih o njihovih pravicah ter o načinu iskanja ustrezne pomoči v primerih spolnega nadlegovanja in zlorabe ter nasilja.

Pravila šolskega reda Osnovne šole Deskle pričnejo veljati 1. 10. 2022.

ravnatelj  
mag. Ana Košuta Skok

predsednik Sveta zavoda Osnovne šole Deskle  
mag. Andreja Jeklin

---

Deskle, 30. 9. 2022

Številka: 007-1/2022/3